

ECHO

ZACHODNIOPOMORSKIEJ WSI

Nr 04/2020

- Rolnictwo musi być priorytetem 7
- Wpływ COVID-19 na rynek mleczarski 10
- Dopłaty 2020 - nowy termin składania oświadczeń 16

**Bank Spółdzielczy
w Goleniowie**

**Kredyt WŁASNY HEKTAR
na zakup ziemi**

- okres kredytowania do 15 lat
- kredyt do 800 000 zł

O szczegóły pytaj w placówkach Banku:
NOWOGARD, MASZEWO, ŁOBEZ, WĘGORZYNO, CHOCIWEL,
GOLENIÓW, DOBRZANY, DOBRA, IŃSKO, STEPNICA

www.bsgoleniow.pl

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Prezes Izby: Andrzej Karbowy
Wiceprezes Izby: Jerzy Mariak
Członkowie Zarządu: Mirosław Ignaszak, Kazimierz Kuligowski, Anna Rydzkowska
Zajmujemy się w szczególności:

- bezpłatnym doradztwem prawnym;
- działalnością szkoleniową;
- zbieraniem opinii, wniosków, analiz i informacji gospodarczych;
- działaniem na rzecz tworzenia rynku rolnego;
- pomocą w powoływaniu zrzeszeń i stowarzyszeń producentów rolnych;
- doradztwem w zakresie produkcji rolniczej;
- współpracą z jednostkami doradztwa rolniczego;
- działaniem na rzecz rozwoju infrastruktury rolnictwa i wsi;
- doradztwem w zakresie poprawy jakości produktów rolniczych;
- promowaniem produktów rolniczych i ich eksportu;
- działaniem na rzecz ochrony środowiska i wiejskiego dziedzictwa kulturowego.

Echo Zachodniopomorskiej Wsi: pismo Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Adres redakcji:

ul. Chmielewskiego 22A/9, 70-028 Szczecin

tel. 91 484 40 72

e-mail: izba@zir.pl

www.zir.p

ul. Słowiańska 5, 75-846 Koszalin

tel. 94 346 05 14

e-mail: koszalin@zir.pl

www.zir.pl

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Szanowni Państwo!

W obecnej sytuacji samorząd rolniczy działa szczególnie intensywnie.

Dzięki naszym interwencjom m.in. np. doprecyzowano przepisy, umożliwiając myśliwym - mimo obostrzeń związanych z koronawirusem - zabezpieczenie upraw i pól rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę. Wydłużono termin składania wniosków o przyznanie płatności obszarowych - do 15 czerwca.

Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej zawniósł o jak najszybsze podjęcie działań w celu przeznaczenia niewykorzystanych środków z PROW 2014 – 2020 na wsparcie bezpośrednio dla wszystkich rolników a także na zwiększenie puli na wszelkie działania cieszące się dużym zainteresowaniem.

Szczegóły tych i innych istotnych działań- jak zwykle w bieżącym wydaniu naszego „Echa”.

Andrzej Karbowy – Prezes Zarządu Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej.

Spis treści

» Informacje ZIR 4

» Informacje Krajowej Rady Izb Rolniczych 6

» Informacje Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi 16

» Informacje Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa 18

» Informacja Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego 20

» Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego 21

INFORMACJE ZIR

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Nasz znak ZIR/AB/1013/20

Szczecin, 1.04.2020

*Szanowni Państwo
Prezydenci Miast,
Burmistrzowie Miast i Gmin,
Wójtowie Gmin
Województwa Zachodniopomorskiego*

W związku z sytuacją występowania koronawirusa (COVID-19) w Polsce, wprowadzono restrykcyjne przepisy i ograniczenia, związane także ze swobodą w handlu, co ma bezpośrednie przełożenie na sytuację sektora branży ogrodniczej w naszym województwie.

Mając powyższe na względzie Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej zwraca się do Państwa z apelem aby przy planach dotyczących zagospodarowania miejskiej przestrzeni zielonej uwzględnić ten aspekt i wspomóc lokalnych producentów kwiatów, poprzez m.in. zakupienie roślin wczesnowiosennych (rośliny rabatowe np. prymule, bratki) od rodzimych ogrodników.

Wprowadzone niezbędne ograniczenia mogą bowiem doprowadzić w najbliższym czasie do upadku wielu lokalnych przedsiębiorców bazujących na zaopatrzeniu rynku lokalnego.

Mając na względzie powyższe samorząd rolniczy prosi o dokładną analizę przedmiotowej problematyki oraz uwzględnienie interesów regionalnych ogrodników – producentów kwiatów.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU

Andrzej Karbowy

Biuro Zarządu:
ul. Chmielowskiego 22a/9, 70-028 Szczecin
tel. 91 484 40 72, fax 91 482 40 27
e-mail: izba@zir.pl
REGON: 810951487

www.zir.pl

Oddział Terenowy:
ul. Stowiańska 5, 75-846 Koszalin
tel. 94 346 05 14, fax 94 345 71 72
e-mail: koszalin@zir.pl
NIP: 852-18-75-490

Nasz znak ZIR/DL/1158/20

Zachodniopomorska Izba Rolnicza

Szczecin, dnia 20.04.2020

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

Zarząd Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej wnioskuje o jak najszybsze podjęcie działań w celu przeznaczenia niewykorzystanych środków z PROW 2014 – 2020 na wsparcie bezpośrednie dla wszystkich rolników oraz zwiększenie puli na wszelkie działania cieszące się dużym zainteresowaniem wśród rolników.

Z dostępnych danych wynika, że zainteresowanie niektórymi programami jest minimalne. Na przykład w działaniu „Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa” złożono 52 wnioski a w działaniu „Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej” złożono 119 wniosków.

Do 31 grudnia 2019 r. wsparcie z PROW 2014-2020 otrzymało 1 064 784 beneficjentów, którzy otrzymali 23,8 mld zł. Do końca 2019 r. zakontraktowano 62,3% dostępnych środków PROW 2014- 2020, wypłacono 41% alokacji Programu. Biorąc pod uwagę, że wydanych decyzji (bez realizacji przelewów) na łączną kwotę 36,5 mld zł, to wciąż do wydania jest blisko 22,1 mld zł, co stanowi ok. 37,7% dostępnych środków.

W obecnej sytuacji, spowodowanej koronawirusem nastąpił regres w każdej branży rolnictwa. Zarząd ZIR uważa, iż przeznaczając środki, których i tak jako kraj możemy nie wykorzystać ze względu na ograniczony czas, należy zmienić harmonogram wniosków o przyznanie pomocy dla instrumentów inwestycyjnych i premiowych.

Z poważaniem

PREZES ZARZĄDU

Andrzej Karbowy

Biuro Zarządu:
ul. Chmielowskiego 22a/9, 70-028 Szczecin
tel. 91 484 40 72, fax 91 482 40 27
e-mail: izba@zir.pl
REGON: 810951487

www.zir.pl

Oddział Terenowy:
ul. Stowiańska 5, 75-846 Koszalin
tel. 94 346 05 14, fax 94 345 71 72
e-mail: koszalin@zir.pl
NIP: 852-18-75-490

INFORMACJE KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH

Resort finansów w sprawie stosowania mechanizmu podzielonej płatności przez rolników

W związku z zapytaniem KRIR dotyczącym obowiązku posiadania przez rolników będących podatnikami podatku VAT rachunku VAT, Ministerstwo Finansów przekazało następujące wyjaśnienia. Wprowadzony od dnia 1 listopada 2019 r. obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności (MPP) dotyczy również rolników, bez względu na ich status w podatku VAT. Zarówno zatem rolnicy zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, jak i rolnicy ryczałtowi są obowiązani do stosowania tego mechanizmu, jeżeli spełnione są przesłanki ustawowe wymagające zastosowania podzielonej płatności. Obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności powstaje jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

ASF: Odstępstwa od obowiązku wykonywania badań krwi

Główny Lekarz Weterynarii informuje, że we współpracy z przedstawicielami związków branżowych Polpig oraz Polsus, zostały opracowane zasady bioasekuracji dla gospodarstw utrzymujących świnię. Mają one na celu uzyskanie odstępstwa od obowiązku wykonywania badań laboratoryjnych próbek krwi w kierunku ASF, pobranych od świń na 7 dni przed przemieszczeniem zwierząt z obszaru objętego ograniczeniami i obszaru zagrożenia. Wytyczne opisujące sposób biologicznego zabezpieczenia fermy świń, składają się z dokumentu bazowego zawierającego wymagania w zakresie:

- statusu zdrowotnego gospodarstwa i jego otoczenia w kontekście ASF,
- infrastruktury gospodarstwa, w tym podziału fermy na tzw. strefę czystą i brudną,
- zarządzania na fermie zwierzętami, ludźmi, paszami, ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego itp.,
- prowadzonej dokumentacji oraz wzoru protokołu kontrolnego, stanowiącego integralną część przedmiotowych wytycznych. Dokument ten wraz z protokołem zawiera istniejące wymagania w zakresie bioasekuracji wynikające

z dotychczasowych przepisów oraz nowe dodatkowe zasady do dobrowolnego wdrożenia. Biorąc pod uwagę coraz większą liczbę wykonywanych badań laboratoryjnych próbek pobranych od świń przed przemieszczeniem poza obszary wymienione w części II i III decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE, wskazówki w dokumentach unijnych między innymi takimi jak „Principles and criteria for geographically defining ASF regionalisation” rewizja 3, a także działania w zakresie zwalczania tej choroby w Polsce, które wskazują, że najbardziej ryzykownym okresem w roku z punktu widzenia możliwości przenikania wirusa ASF do gospodarstw jest okres od początku czerwca do końca października, należy uznać, że spełnienie wymagań opisanych w nowo wypracowanym dokumencie powinno umożliwić przyznanie odstępstwa od konieczności pobierania próbek krwi do badań przed

faktura, z uwagi na przedmiot transakcji, jak i kwotę, powinna zostać zapłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności. Zapłata w mechanizmie podzielonej płatności wymaga, aby płacący posiadał rachunek rozliczeniowy lub imienny rachunek w SKOK założony w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, tylko bowiem do tego typu rachunków otwierane są rachunki VAT, i tylko wówczas możliwe jest zastosowanie komunikatu przelewu, czyli specjalnego przelewu dedykowanego mechanizmowi podzielonej płatności. Rolnicy spełniający powyżej wskazane kryteria ustawowe do obowiązkowego stosowania mechanizmu podzielonej płatności są obowiązani do posiadania rachunku rozliczeniowego lub imiennego rachunku w SKOK, a zatem i rachunku VAT.

przemieszczeniem przez cały rok kalendarzowy. Natomiast w okresie od listopada do końca maja odstępstwo od wykonywania badań laboratoryjnych przy przemieszczeniu świń z obszaru objętego ograniczeniami i obszaru zagrożenia, może być przyznawane na podstawie spełnienia obowiązkowych wymagań weterynaryjnych zawartych w obowiązujących rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Czy Krajowa Grupa Spożywcza rozwiąże problemy?

W odpowiedzi na pismo KRIR w sprawie wniosku o podjęcie działań mających na celu uruchomienie ubojni z udziałem Skarbu Państwa, które odbierałyby żywiec drobiowy i wieprzowy z gospodarstw położonych w gminach objętych weterynaryjnymi ograniczeniami związanymi z wystąpieniem grypy ptaków czy afrykańskiego pomoru świń, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformował, że zainicjował działania zmierzające do utworzenia w ramach koncepcji powołania Krajowej Grupy Spożywczej podmiotu, który posiadałaby realny wpływ na rynek rolno-spożywczy.

W pracach nad tym projektem szczególnie istotne było wyjście naprzeciw problemom zgłaszanym przez środowiska rolników i producentów. W założeniach strategia działania ww. podmiotu, już po jego utworzeniu, powinna uwzględniać cele związane z tworzeniem mechanizmów kompleksowego oddziaływania, a więc z prowadzeniem aktywności na wszystkich możliwych ogniwach łańcucha produkcji, przetwórstwa i dystrybucji żywności, tj. od gospodarstwa rolnego, poprzez przemysł, aż do odbiorcy krajowego i zagranicznego, oraz dążyć do wypracowania

mechanizmów finansowania działalności, zapewniających długotrwałą rentowność przedsięwzięcia. Mając na uwadze fakt, że podejmowane działania uwzględniają utworzenie podmiotu funkcjonującego na zasadach rynkowych, znacząca liczba zadań podjęta będzie bezpośrednio przez ten podmiot. Jednocześnie MRiRW poinformowało, że w chwili obecnej właściwym w sprawie działań dotyczących utworzenia Krajowej Grupy Spożywczej jest Minister do Spraw Aktywów Państwowych.

Rolnictwo musi być priorytetem

W związku z trwającą epidemią koronawirusa i grożącą zapaścią gospodarczą kraju, 2 kwietnia 2020 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Prezesa Rady Ministrów z apelem o potraktowanie rolnictwa i zakładów przetwórczych branży rolno-spożywczej jako priorytetu. Upadek branży rolno-spożywczej doprowadzi do upadku rolników, którzy w związku z tym nie będą mieli gdzie sprzedać swoich surowców a w konsekwencji może spowodować ogromne fale braku żywności, która jest niezbędna do życia ludzi. W związku z tym zaproponowano natychmiastowe rozwiązania finansowe dla tej grupy:

1. Utworzenie Funduszu Rolnego przy

Banku Gospodarstwa Krajowego:

- Fundusz ten będzie udzielał kredytów obrotowych i inwestycyjnych długoterminowych dla rolników i firm branży rolno-spożywczej, o uproszczonych procedurach przy maksymalnym terminie rozpatrzenia wniosku 7 dni ze stopą procentową na okres epidemii koronawirusa plus 180 dni 0 %, spłata kapitału po okresie ustania epidemii koronawirusa plus 180 dni,
- zawieszenie spłat rat od kredytów inwestycyjnych i obrotowych zaciągniętych wcześniej i przełożenie ich na dalsze lata,
- udzielanie gwarancji bankowych, - restrukturyzacja i konsolidacja zaciągniętych kredytów wcześniej,

2. Potraktowanie firm branży rolno-spożywczej jako uprzywilejowanych bez względu na skalę produkcji i liczby zatrudnionych osób (czy są to firmy mikro, średnie czy duże) i uwzględnienie ich w Tarczy Antykryzysowej.

3. Wstrzymanie zajęć komorniczych.

4. Natychmiastową wypłatę VAT-u.

5. Wypłatę natychmiastową przez ARiMR wszelkich dopłat: suszy, dopłat bezpośrednich i dofinansowania w ramach PROW wszelkich inwestycji dla rolników i firm na podstawie oświadczeń o zakończonej inwestycji i zdjęć przesłanych przez beneficjentów (kontrola po zatrzymaniu epidemii).

Konieczne działania dla rolników w związku z COVID-19

Dostrzegając trudną sytuację, która w wielu gospodarstwach rolnych już wystąpiła i a w innych z pewnością wystąpi w związku z rozprzestrzenianiem się pandemią COVID-19 a także biorąc pod uwagę strategiczne znaczenie żywności dla społeczeństwa oraz zapewnienie ciągłości dostaw, Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych przedstawia następujące propozycje dla złagodzenia jej skutków dla producentów rolnych.

1. Przyśpieszenie i skrócenie procedur oraz dokonanie natychmiastowych wypłat rolnikom wszelkich płatności przez ARiMR: płatności bezpośrednich, działań PROW i pomocy kłeskowej w tym suszowej zarówno z pomocy publicznej, jak i de minimis,

2. Opracowanie procedur w ARiMR do wysyłania rolnikom na ich konto w IRZ paszportów bydła celem druku i umożliwienia sprzedaży zwierząt (pulę na rok hologramów podobnie jak kolczyków,

ARiMR mogłaby przesyłać właścicielowi na jego adres zamieszkania za pośrednictwem Poczty Polskiej) by nie było konieczności odbierania ich w biurze powiatowym ARiMR,

3. Zawieszenie przez ARiMR kontroli na miejscu i administracyjnych, dotyczących płatności bezpośrednich i PROW, np. rolnik powinien mieć wypłaconą płatność inwestycyjną na podstawie wykonanej fotografii np. zakupionej maszyny czy obiektu budowlanego a po ustaniu pandemii, można będzie dokonać kontroli i jeśli wykaże ona nieprawidłowości - dokonać windykacji,

4. Dopuszczenie procedury dla Lekarzy Powiatowych Inspektoratów Weterynarii (na wniosek hodowcy trzody chlewnej) wystawiania świadectw zdrowia zwierząt, na przemieszczenie do rzeźni; aby obieg dokumentów odbywał się w sposób elektroniczny; obecnie już funkcjonuje wydawanie pozwolenia

na przemieszczenie trzody chlewnej przez powiatowego lekarza weterynarii za pomocą poczty email; wnioskując się wystawianie przez lekarza świadectwa i przesyłania drogą emailową bez konieczności wizyty w gospodarstwie lekarza weterynarii; świadectwo zdrowia zwierząt lekarz weterynarii wystawił na podstawie oświadczenia właściciela; płatność za wykonaną czynność następowalaby przelewem; w punkcie skupu jest obecny lekarz weterynarii, który bada dostarczone zwierzęta również pod względem chorób klinicznych,

5. Wydłużenie terminów: przyjmowania wniosków na działania PROW 2014-2020 i składania ich uzupełnień a środki z naborów o mniejszym zainteresowaniu należy przeznaczyć na pomoc dla gospodarstw rolnych sprzedających produkty rolne,

6. Zwolnienie rolników – beneficjentów PROW działań z obowiązku osiągnięcia

wskaźników np. dla działań związanych z utworzeniem i utrzymaniem miejsc pracy czy z konieczności wzrostu przychodów,

7. Odroczenie płatności do KOWR, bez konieczności udokumentowania sytuacji ekonomicznej gospodarstwa rolnego i odpowiednio wydłużenie spłat,

8. Wprowadzenie przez KOWR dla rolników przetargów ofertowych pisemnych na dzierżawę gruntów z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,

9. Przyznanie bezzwrotnej pomocy dla rolników na zasadzie jak dla małych przedsiębiorców bez konieczności udokumentowania spadku przychodu ze sprzedaży w ostatnim miesiącu np. przez:

gospodarstwa z produkcją zwierzęcą, gospodarstwa ogrodnicze (produkcją: kwiaty rabatowe, rozsady, nowalijki) sprzedaży w miesiącu lutego 2020 nie miały ze względu na specyfikę produkcji);

uruchomienie mechanizmu pożyczek dla rolników i ubezpieczonych w KRUS mikro-przedsiębiorców w kwocie 5000PLN i wypłatę postojowego w przypadku samo-zatrudnionych w kwocie 2000PLN tak jak w przypadku ubezpieczenia w ZUS,

10. Opracowanie razem z bankami i przyjęcie programu restrukturyzacji dla zadłużonych gospodarstw z uwzględnieniem zabezpieczenia gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego, w tym bezkosztowe dla rolnika odroczenie spłat rat kredytów na wniosek rolników,

11. Wprowadzenie stabilizacji cen płaconych rolnikowi poprzez wprowadzenie cen referencyjnych na produkty rolne i/lub zwiększenie kontroli przez odpowiednie służby dla nieuczciwych pośredników i firm skupowych, przetwórczych i handlowych,

12. Uruchomienie programu wycofywania z rynku produktów rolnych i ogrodniczych, których ze względu na zamknięcie obiektów i utratę łańcucha dostaw nie można było sprzedać, np. kwiaty rabatowe, mięso itd.,

13. Uruchomienie, z zachowaniem bezpieczeństwa lokalnych rynków i targów, które pomimo zaleceń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi ich otwarcia, nadal są pozamykane decyzjami lokalnych władz,

14. Uruchomienie kredytów preferencyjnych obrotowych i inwestycyjnych dla gospodarstw rolnych, z gwarancją Banku Gospodarstwa Krajowego,

15. Wstrzymanie zajęć komorniczych dla rolników-kredytobiorców, którzy nie radzą sobie ze spłatą kredytu na czas minimum 180 dni od końca epidemii,

16. Zwolnienie rolników i domowników

(a także pomocników) z płatności składek KRUS bez utraty ciągłości ubezpieczenia w KRUS, lub dla tych rolników oraz ich pracowników, którzy ubezpieczeni są ZUS analogiczne zwolnienia z opłacania składek,

17. Wsparcie w postaci wypłaty rolnikowi świadczenia analogicznego jak dla małego przedsiębiorcy nie tylko za 14-dniowy okres kwarantanny, ale również za cały okres choroby COVID-19,

18. Przyznanie możliwości uzyskania zasiłku opiekuńczego dla rodzica będącego rolnikiem dziecka, w związku zamknięciem żłobka, przedszkola czy szkoły, na tych samych zasadach co w ZUS,

19. Przedłużenie terminu obowiązywania zaświadczeń o ukończeniu kursu stosowania środków ochrony roślin „chemiczne”,

20. Wprowadzenie zmiany systemu szacowania strat kłeskowych bez konieczności pracy komisji,

21. Opracowanie procedur dla kół łowieckich celem podjęcia polowań na dzikie a także celem przywrócenia szacowania szkód łowieckich,

22. Umożliwienie rolnikom uprawę gruntów, które posiadają za granicami Polski poprzez umożliwienie przejazdu przez granice (np. na Litwie, Czechach i we wschodnich Niemczech) oraz stworzenie przepisów krajowych i pilne podjęcie rozmów z rządami krajów ościennych, aby ich przepisy również pozwalały na wjazd na pola położone poza granicami kraju naszym rolnikom,

23. Pozwolenie na przemieszczanie się pracowników sezonowych (z zachowaniem wszelkich form i środków ostrożności) lub wydłużenie im pozwoleń.

24. Dla rolników powinno być możliwości braku konieczności płatności tzw. Split payment. Rolnik powinien otrzymywać całą płatność na konto. Zamrażanie VAT dla rolników musi być zakazane w obecnej sytuacji,

25. Wprowadzenie instrumentów pomocowych także dla większych przedsiębiorstw branży rolno-spożywczej przetwórczej oraz zaopatrzenia rolnictwa, niż zatrudniających 9 pracowników,

26. Odstąpienie od obowiązku pracy pomiędzy poszczególnymi pracownikami w odległości 2 m; ma to szczególne znaczenie w zakładach, gdzie praca wykonywana jest w systemie

taśmowym; pracownicy na taśmach pracując w takich odległościach (np.: rozbiór mięsa), pracują w bardzo spowolniony sposób; nie wpływa to na ich ochronę, bo i tak mają np.: wspólne szatnie; należy zapewnić tym pracownikom środków ochrony w postaci odpowiednich masek, odzieży, rękawic jest właściwym obowiązkiem.

27. Podjęcie działań na forum Instytucji UE w celu:

- zwiększenia limitu de minimis,
- odniesienia cen referencyjnych produktów rolnych,

- uruchomienia skupu interwencyjnego mięsa wołowego, drobiowego, mleka w proszku i masła,
- uruchomienia dopłat do przechowania ww. produktów rolnych,

- wstrzymania prac związanych z nowym zielonym ładem w nadchodzącej perspektywie WPR,
- uruchomienie rezerwy kryzysowej dla rolnictwa przez KE ewentualnie nadzwyczajne środki wsparcia wynikające z przepisów art. 219 i 221 rozporządzenia nr 1308/2013,

- zwiększenie pomocy na podstawie art. 222 dla producentów i ich zrzeszeń oraz uznanych organizacji międzybranżowych,
- umożliwienie wypłaty zaliczek na płatności bezpośrednie pomimo niezakończenia kontroli,

- zawieszenie embarga z Rosją,
- renegotjacji umów z krajami Mercosur i ograniczenie importu towarów rolno-spożywczych,

- wprowadzenie mechanizmu wycofywania z rynku niektórych produktów jak owoce miękkie czy jabłek, których będą kłopoty ze sprzedażą w związku z załamaniem rynku.

Uproszczenie przepisów dla przydomowych oczyszczalni ścieków

Zarząd KRIR na wniosek Wielkopolskiej Izby Rolniczej wystąpił do Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej P. Marka Gróbarczyka w sprawie uproszczenia przepisów dla przydomowych oczyszczalni ścieków. Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w piśmie z dnia 31 marca 2020 r. odpowiedziało, że w związku z licznymi sygnałami dotyczącymi zarówno problemów związanych z interpretacją i stosowaniem przepisów w zakresie przydomowych oczyszczalni ścieków, jak i obciążeniami natury administracyjnej i finansowej przy realizacji tego rodzaju inwestycji, Ministerstwo podjęło prace legislacyjne w powyższym zakresie.

W myśl art. 33 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. — Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 z późn. zm.), w ramach zwykłego korzystania z wód, właściciel nieruchomości może w jej obrębie wprowadzać do 5 m³ na dobę ścieków oczyszczonych w stopniu wymaganym ustawą — Prawo wodne. Zatem wprowadzanie na terenie własnej nieruchomości ścieków

oczyszczonych w przydomowej oczyszczalni ścieków w ilości nieprzekraczającej 5 m³ stanowi zwykłe korzystanie z wód, które nie wymaga pozwolenia wodnoprawnego. Należy jednocześnie mieć na uwadze, że przy wprowadzaniu ścieków do środowiska w ramach zwykłego korzystania z wód, powinny zostać spełnione wymagania określone w szczególności w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 15 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1311). Wymaga jednak podkreślenia, że zgodnie z art. 33 ust. 2 ww. ustawy, prawo do zwykłego korzystania z wód nie uprawnia do wykonywania urządzeń wodnych bez wymaganej zgody wodnoprawnej. Poprzez urządzenia wodne rozumie się urządzenia lub budowle służące do

kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów.

W związku z powyższym, w przypadku wykonywania wylotu służącego do odprowadzania ścieków do środowiska z przydomowej oczyszczalni ścieków (również m.in. w formie drenażu rozsączającego, studni chłonnej), każdorazowo konieczne jest dokonanie oceny, czy będzie miał on wpływ na kształtowanie zasobów wodnych (wpływ na stan i skład wód podziemnych znajdujących się w gruncie, na którym usytuowany jest dany wylot) — od tego bowiem zależy będzie kwalifikacja takiego obiektu jako urządzenia wodne i ewentualne odstąpienie od wymogu uzyskania stosownej zgody wodnoprawnej.

Zatem w przypadku budowy przydomowej oczyszczalni ścieków, konieczność uzyskania pozwolenia wodnoprawnego powinna być rozpatrywana indywidualnie przez właściwy miejscowo organ Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Wsparcie dla producentów owoców i warzyw

2 kwietnia 2020 r. Komitety Copa-Cogeca wystąpiły do Dyrektora Generalnego DG AGRI z propozycjami, które pozwoliłyby organizacjom producentów owoców i warzyw oraz ich członkom na uzyskanie lepszego wsparcia w tym trudnym roku gospodarczym.

Copa i Cogeca zauważyły, że sprzedaż warzyw i owoców boryka się z poważnymi trudnościami, których skala zależy od produktu i klientów spółdzielni. Już pojawiły się znaczne zakłócenia popytu na niektóre rodzaje produktów (truskawki, warzywa itp.), w pewnych regionach lub w przypadku niektórych konsumentów (rynków na wolnym powietrzu i w halach, hurtownie, sklepy specjalistyczne, catering itd.). Wprowadzanie do obrotu owoców i warzyw oraz dostarczanie ich podmiotom przemysłu przetwórczego może stać się bardziej skomplikowane w wyniku narastających problemów związanych z dostępnością siły roboczej, transportem towarów i przepływem osób oraz zmianami w popycie i konsumpcji. Obawy Copa i Cogeca narastają, gdyż od rozpoczęcia sezonu letniego dzieli nas zaledwie 15 dni, a sektor

ten wytwarza głównie produkty łatwo psujące się. Organizacje producentów owoców i warzyw rozważają dokonanie przeglądu programów operacyjnych w celu uruchomienia środków zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz zarządzania kryzysowego, jak również dostosowanie planowanych inwestycji do ich obecnej sytuacji finansowej, priorytetów i potrzeb.

W związku z tym, że sytuacja ta dotyka wielu sektorów rolnych w UE, Copa i Cogeca wzywają Komisję do przydzielenia funduszy spoza budżetu WPR i do wdrożenia specjalnego rozporządzenia w sprawie nadzwyczajnych środków w celu zaradzenia poważnym zakłóceniom rynku związanym z COVID-19 w sektorze owoców i warzyw. Działania te wpisałyby się w podejście obejmujące ogólne wsparcie dla sektora rolnego. Copa i Cogeca wzywają do podjęcia środków nadzwyczajnych, które powinny być spójne ze środkami wprowadzonymi podczas kryzysu e-coli, aby były one korzystne dla wszystkich zainteresowanych producentów.

Copa i Cogeca pragną podkreślić, że

pandemia COVID-19 wyrzuci trwałe, negatywne skutki rynkowe dla sektora warzyw i owoców. Należy uruchomić art. 219 i 222 na mocy rozporządzenia 1308/2013, by zapewnić lepszą organizację łańcucha dostaw warzyw i owoców, aby był on lepiej przygotowany do stawienia czoła przyszłym wyzwaniom. W ramach odstępowania od reguł konkurencji (art. 222 rozporządzenia 1308/2013) wzrosłby poziom ochrony rolników i konsumentów przed skutkami nadmiernych wahań. Bezpieczeństwo żywnościowe i stałe dostawy dla konsumentów są głównym powodem do obaw Copa-Cogeca i całego społeczeństwa. Co więcej, zarówno Komisja jak i organy administracji krajowej powinny dostosować zasady zarządzania administracyjnego programami operacyjnymi, aby uwzględnić te szczególne okoliczności i zmniejszyć ograniczenia, do których aktualnie w równej mierze muszą stosować się organy administracji krajowej i organizacje producentów oraz ich członkowie. Wszystko wskazuje na to, że organizacje producentów będą miały trudności z przestrzeganiem obowiązujących

ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniami 2017/891, 2017/892 i 1308/2013, a także z realizacją całości inwestycji. Najprawdopodobniej będą musiały również zgłosić więcej zmian do swoich programów operacyjnych w ciągu najbliższych tygodni.

Komisja powinna więc przyznać większą elastyczność państwom członkowskim i organizacjom producentów warzyw i owoców (bez naruszenia pułapu 4,6%) w zakresie:

- warunków wprowadzania zmian w programach operacyjnych, ich zgłaszania i obowiązku przestrzegania minimalnego odsetka funduszu operacyjnego (art. 34 rozporządzenia 2017/891);
- kryteriów równowagi między programami operacyjnymi (art. 27 ust. 5 rozporządzenia 2017/891);

• odsetka zasobów przeznaczonych na środki zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz zarządzania kryzysowego (<33%) oraz na rzecz ochrony środowiska (>10%), a także tymczasowego zwiększenia poziomu współfinansowania z 50 na 70% (art. 33 ust. 3 i art. 33 ust. 5 oraz art. 34 ust. 1 rozporządzenia 1308/2013);

• kontroli administracyjnych (art. 27, 29 i 30 rozporządzenia 2017/892) oraz wniosków o wypłatę zaliczki (art. 11 rozporządzenia 2017/892);

- składania wniosków o pomoc w zakresie zaplanowanych lecz nieponiesionych wydatków, które powinny być dopuszczalne, nawet jeśli zaplanowane wydatki nie zostaną zrealizowane do 30.04.2020, przynajmniej do połowy przyszłego roku (art. 9 ust. 3 rozporządzenia 2017/892);
- załącznika II do rozporządzenia

delegowanego (UE) 2017/891, tak by pewne koszty produkcji (takie jak koszty roślin innych niż wieloletnie) nie były już niekwalifikowalne;

• a także bez wątpienia innych trudności, które będą pojawiać się w miarę trwania sezonu w związku z zaistnieniem kryzysu, który utrzyma się jeszcze wiele miesięcy. Trzeba jak najszybciej uregulować saldo rocznych programów z roku 2019. Należy unikać opóźnień w płatnościach wynikających z przerwania lub spowolnienia kontroli.

Ubezpieczenia eksportowe pozwalają na utrzymanie wyższego poziomu zaufania i ciągłości handlu towarami w tym niepewnym i niestabilnym okresie. Copa i Cogeca wzywają więc do udostępnienia tych wszystkich środków w sektorze warzyw i owoców.

dopadł też agroturystykę, popyt na mleko i produkty mleczarskie spadł w takim samym stopniu i w tym segmencie rynku. Ponadto szczególną uwagę należy zwrócić na mleko bawole używane do produkcji mozzarelli. Jest to jeden z produktów, które szczególnie ucierpiały w wyniku tego kryzysu, ponieważ mozzarella bawole jest sprzedawana głównie kanałami HORECA. Siła robocza jest również kolejnym poważnym powodem do niepokoju. W krajach najbardziej dotkniętych epidemią COVID-19 osoby zajmujące się odbiorem i przetwarzaniem mleka chorują lub przechodzą kwarantannę. Już teraz prowadzi to do braku możliwości odbioru/przetwarzania i ma poważne konsekwencje dla przetwórców, z których część została zmuszona do zamknięcia, oraz dla gospodarstw rolnych. Problemem jest również

brak wyposażenia ochronnego.

Pojawiły się również problemy z logistyką/kontenerami na eksport do Chin, ponieważ z Chin wraca zbyt mało kontenerów. Podczas gdy Chiny powoli wychodzą z COVID-19, nie jest jeszcze jasne, ile produktów mlecznych będą jeszcze potrzebowały, ponieważ zgromadziły pewne zapasy w grudniu 2019 roku i styczniu 2020 roku. Ponadto ceny pasz rosną (ze względu na obawy o dostępność soi z Ameryki Południowej w nadchodzących miesiącach), ceny eksportowe znacznie wzrosły (ze względu na braki kadrowe, niedobór kontenerów), składki ubezpieczeniowe znacząco rosły, a ceny na rynku mleczarskim drastycznie spadają.

Wpływ COVID-19 na rynek mleczarski

3 kwietnia 2020 r. Copa-Cogeca przedstawiły KE swoją opinię na temat wpływu pandemii COVID-19 na sektor mleczarski. Wydaje się, że w wyniku wybuchu COVID-19, wśród najważniejszych światowych graczy na rynku mleczarskim najbardziej dotknięte zostały UE i USA, natomiast wpływ koronawirusa na rynek mleczarski w Nowej Zelandii i Australii jest stosunkowo niewielki.

Podczas gdy rynek mleczarski UE doświadczył w ciągu ostatnich kilku lat kilku okresów gwałtownych zawirowań, to w ciągu ostatniego roku charakteryzował się względną stabilnością. Obecnie na rynku UE panują bardzo negatywne nastroje, które oddziałują na ceny i to w czasie szczytowego sezonu. Ceny niektórych przetworów mlecznych drastycznie spadły, a ceny SMP gwałtownie spadły do poziomu interwencyjnego. Już teraz wywiera to ogromną presję na ceny skupu.

Dlatego Copa-Cogeca pilnie wzywa Komisję Europejską, wraz z państwami członkowskimi:

- do podjęcia i egzekwowanie niezbędnych środków w celu zapewnienia sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku. Producenci i spółdzielnie mleczarskie muszą mieć możliwość kontynuowania działalności w celu zagwarantowania codziennej dostawy produktów mlecznych obywatelom UE. Swobodny przepływ towarów i siły roboczej jest niezbędny.
- aktywowania prywatnego przechowywania wszystkich produktów mlecznych (SMP, wszystkie rodzaje serów, masło)

w celu uzupełnienia interwencji publicznej (okres interwencji publicznej jest już otwarty). Dotyczy to również przechowywania zamrożonego mleka bawolego i / lub twarogu bawolego, biorąc pod uwagę kosztowne koszty zamrażania tych mlecznych produktów z bawołów. Środek ten miałby również korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego przez cały rok. Wszystkie te musiałyby być finansowane poza budżetem WPR.

• ocenienie wpływu zamknięcia szkół na dostawy mleka i produktów mlecznych do szkół.

• unikania niepotrzebnych ograniczeń wynikających z prawa konkurencji w tej sytuacji siły wyższej. Łańcuch wartości produktów mlecznych jest dobrze zintegrowany i pozostaje zjednoczony w dostosowywaniu się do zmian rynkowych. Aby wesprzeć nasze propozycje, należy się skupić bardziej szczegółowo na kwestiach destabilizujących rynek mleczarski w UE po wybuchu COVID-19.

Po pierwsze, pojawiły się obawy o zamykanie granic. Ponieważ wewnątrzspółnotowy handel produktami mleczarskimi jest bardzo dynamiczny, przepływy produktów mlecznych są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania rynku, to jakiegokolwiek zamknięcie granic miałyby w tym względzie negatywne konsekwencje. Środki podjęte przez państwa członkowskie (poddawanie osób wjeżdżające do kraju na kwarantannę) mogą spowolnić przepływ towarów (np. kierowcy poddani kwarantannie).

Co więcej, niemal natychmiastowe zamknięcie branży gastronomicznej, zarówno w UE, jak i na kluczowych rynkach eksportowych, takich jak USA, miało poważny wpływ. Zmusiło to do przekierowania produktów mlecznych spożywanych na tym poziomie do sprzedaży detalicznej.

W niektórych krajach doprowadziło to do zakłóceń w dostawach i nieporozumień między dostawcami, którzy mają umowy na dostawy do handlu detalicznego, a tymi, których modele biznesowe są bardziej nastawione na usługi gastronomiczne. Niektórzy przetwórcy specjalizują się tylko w usługach gastronomicznych i całkowicie stracili rynek. Inni byli świadkami zawieszenia na czas nieokreślony kluczowych umów na usługi żywnościowe, na podstawie których mogli ustalić ceny mleka. Na poziomie detalicznym sytuacja była chaotyczna w pierwszych tygodniach po wybuchu epidemii z powodu panicznych zakupów, które doprowadziły do szczytowego poziomu sprzedaży. Konsumenci zaczęli preferować produkty o dłuższym okresie trwałości, takie jak UHT. Zmniejszył się popyt na sery wysokiej jakości (PDO/PGI), co spowodowało bezprecedensową presję cenową na tym poziomie. Część świeżego mleka, które straciło swój rynek zbytu w wyniku zamknięcia restauracji, stołówek i barów, musiała zostać przetworzona na inne produkty, na przykład SMP. Wywarło to presję na cenę SMP, która obecnie prawie spadła do poziomu interwencji publicznej. Ponieważ kryzys

Zbiorniki na paliwo o pojemności do 5 m³ bez decyzji

W odpowiedzi na pismo KRIR w sprawie wniosku Wielkopolskiej Izby Rolniczej o zmianę Prawo budowlane, mającą na celu zwolnienia producentów rolnych z obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę w odniesieniu do zbiorników na płynny nawóz RSM oraz paliwo rolnicze Ministerstwo Rozwoju poinformowało, iż w dniu 18 marca 2020 r. w Dzienniku Ustaw opublikowana została ustawa z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 471), która stanowi efekt przygotowanej przez Ministerstwo Rozwoju reformy procesu inwestycyjno-budowlanego w zakresie procesu budowlanego.

Ustawa ta wprowadza zmiany polegające na uproszczeniu zbyt rygorystycznych procedur, usunięciu nadmiarowych obowiązków po stronie inwestora oraz doprecyzowaniu regulacji budzących wątpliwości interpretacyjne. Przedmiotowa ustawa wejdzie w życie 19 września br. (zgodnie z art. 39 tej ustawy wchodzi ona w życie po upływie 6 miesięcy od dnia jej ogłoszenia).

Jedną ze zmian, przewidzianą w tej nowelizacji, jest zmiana art. 29 i art. 30 ustawy – Prawo budowlane, która oprócz prerogatyw treści ww. przepisów w celu ułatwienia ich czytelności, przewiduje także rozszerzenie przewidzianych tą regulacją katalogów zwolnień określonych robót budowlanych z konieczności uzyskania decyzji o pozwoleniu

na budowę (rozszerzenie to dotyczy zarówno katalogu robót budowlanych wymagających dokonania zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej, jak i katalogu robót budowlanych całkowicie zwolnionych z wymogu dokonania określonej procedury przed ich rozpoczęciem).

Na skutek ww. zmian do listy obiektów budowlanych nie wymagających uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę ani dokonania zgłoszenia dodane zostało m.in. zamierzenie budowlane polegające na instalacji naziemnych zbiorników będących obiektami budowlanymi, służących do przechowywania paliw płynnych klasy III, na potrzeby własne użytkownika, o pojemności do 5 m³ (art. 29 ust. 2 pkt 30 ustawy – Prawo budowlane po wejściu w życie ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw) w celu ułatwienia wyposażania gospodarstw rolnych w zbiorniki do magazynowania paliwa, które zapewnią im odpowiednią ilość i jakość paliwa do prawidłowego funkcjonowania. Kwestia ta w związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa była przedmiotem uzgodnień z przedstawicielami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, a zawarty w tym przepisie paragraf 5 m³ powiązany jest z § 11 pkt 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej

budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, zgodnie z którym dopuszcza się przechowywanie paliw płynnych klasy III, na potrzeby własne użytkownika, w zbiorniku naziemnym dwupłaszczowym o pojemności do 5 m³. W trakcie prac nad ww. nowelizacją ustawy – Prawo budowlane, która na rządowym etapie procesu legislacyjnego poddana została szerokim konsultacjom publicznym oraz uzgadniana była z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie został natomiast zgłoszony postulat w odniesieniu do instalowania zbiorników na nawozy płynne, dlatego też nowelizacja nie przewiduje zmian w tym zakresie.

Ponadto resort rozwoju zwrócił uwagę, iż zgodnie z art. 1 ustawy – Prawo budowlane, ustawa ta normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych, zaś przez obiekt budowlany zgodnie z art. 3 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane należy rozumieć budynek, budowlę bądź obiekt małej architektury, wraz z instalacjami zapewniającymi możliwość użytkowania obiektu zgodnie z jego przeznaczeniem, wzniesiony z użyciem wyrobów budowlanych. Z powyższego wynika więc, że ustawa – Prawo budowlane, a tym samym przewidziane w niej procedury, nie mają zastosowania do przypadków, gdy instalowanie dotyczy zbiorników, które nie są obiektem budowlanym w rozumieniu ustawy – Prawo budowlane (np. do ich wytworzenia nie zostały użyte wyroby budowlane).

O satelitarnym monitoringu suszy

W związku z pismem KRIR w sprawie satelitarnego systemu monitoringu suszy, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że prowadzone są analizy mające na celu wdrożenie nowych technologii w rolnictwie. Niewątpliwie teledetekcja jest narzędziem umożliwiającym wnikliwą obserwację stanu i procesów zachodzących w rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Rozwój technologii obserwowany w ostatnich latach wskazuje, że niebawem metody zdalnej obserwacji będą głównymi metodami analitycznymi i w dużym stopniu wyeliminują bezpośrednie obserwacje. Jednak w najbliższych latach technologia zdalnej obserwacji ziemi nie wyeliminują w pełni innych metod. Powodem tego są ograniczone możliwości prowadzenia obserwacji w zakresie widzialnym i w podczerwieni (głównie ze względu na zachmurzenie) oraz wciąż prowadzone są prace naukowo-badawcze nad interpretacją danych radarowych. Niemniej jednak metody teledetekcyjne są obecnie implementowane w SMSR prowadzonym przez Instytut Uprawy i Nawożenia - Państwowy Instytut Badawczy i od bieżącego roku będą stanowić jeden z elementów modelowania map klimatycznego bilansu wodnego. W celu umożliwienia efektywnego wdrożenia teledetekcji w SMSR Instytut nawiązał współpracę z Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym. Centrum posiada zaawansowaną infrastrukturę obliczeniową i bazodanową, dzięki której istnieje możliwość efektywnego gromadzenia satelitarnych danych obrazowych oraz ich przetwarzania. Zatem rok 2020 przyniesie zmiany w analizowaniu przez IUNG-PIB danych meteorologicznych. Dotychczasowe mapy opadów, które były interpolowane na podstawie danych pochodzących z sieci stacji meteorologicznych, będą uzupełniane mapami opadów bazujących na danych z radarów naziemnych sieci POLRAD. Mapy opadów będą kartowane opracowanym autorsko w IUNG-PIB algorytmem, którego danymi wejściowymi będą: dane radarowe poziomu GRS, dane opadowe z sieci monitoringu suszy IUNG-PIB oraz model wysokościowy. Modyfikacja ta pozwoli przede wszystkim na znaczące uszczegółowienie zasięgu opadu, w tym epizodycznych i burzowych. Dzięki temu będzie można zróżnicować opady na obszarze gmin, a najmniejszą efektywną jednostką

określającą wartość opadu będzie pixel o rozmiarze 250x250 m. W związku z tak daleko idącym uszczegółowieniem zróżnicowania pól opadowych będzie możliwe praktycznie określenie wpływu suszy dla poszczególnych pól. Po pierwszym (pilotażowym) roku, funkcjonalność ta pozwoli na pełną kalibrację nowej metody w SMSR.

Proponowane podejście wiąże się z wyznaczającym określeniem wpływu warunków środowiskowych decydujących o plonowaniu, czyli w sposób precyzyjny zostanie określony opad atmosferyczny, ewapotranspiracja oraz warunki glebowe. Natomiast o zróżnicowaniu plonu tej samej uprawy na sąsiadujących polach, będzie decydować tylko agrotechnika. Ponadto w bieżącym roku, na podstawie porozumienia z Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym, opracowany został przez Instytut system monitoringu całej przestrzeni rolniczej w kraju z zastosowaniem następujących zobrazowań satelitarnych:

Sentinel-1: wysokorozdzielcze zdjęcia radarowe;
Sentinel-2: wysokorozdzielcze zdjęcia w zakresie widzialnym i podczerwieni;
Landsat-8: zdjęcia w zakresie widzialnym, podczerwieni i termalne.
Docelowo pion teledetekcyjny ma wspierać, weryfikować i analizować zasięg oraz stan upraw w skali poszczególnych działek rolnych. W 2021 r. zostanie włączony pilotażowo do SMSR, a pełną funkcjonalność analityczną ma uzyskać 2022 r.

Rozważając wprowadzenie metod teledetekcyjnych w SMSR należy zwrócić uwagę na sieć stacji meteorologicznych, która jest rozbudowywana w każdym roku prowadzenia monitoringu. Jest ona odpowiedzialną za braki stacji, zwłaszcza na Niżu Polski, w systemie IMGW-PIB, który jest skierowany przede wszystkim na monitoring zagrożenia powodziowego. Natomiast na Niżu Polskim ilość tych stacji jest ograniczona, przez co kartowanie map opadów jest utrudnione i w niektórych regionach może budzić poważne wątpliwości. Odpowiedzią na tą sytuację jest systematyczne uzupełnianie sieci przez lokalizację kolejnych stacji w regionach rolniczych pozbawionych takiej infrastruktury. Sieć SMRS wykorzystuje również stacje meteorologiczne innych instytucji (COBORU, ODR), co znacznie poprawia wyniki monitoringu suszy oraz wpływa na optymalne wykorzystanie środków

pochodzących z budżetu państwa. Obecnie stacje IUNG-PIB stanowią ważny element osłony meteorologicznej rolnictwa w Polsce. Stanowią też istotny element we wdrażaniu metod satelitarnych, które w najbliższych latach będą musiały być weryfikowane w oparciu o dane naziemne. Sieć stacji meteorologicznych IUNG-PIB uzupełniana jest siecią monitoringu wilgotności gleb, co podnosi możliwość implementacji metod zdalnych.

Naturalne zróżnicowanie retencji wody w środowisku wynika głównie ze zmiany uziarnienia gleby i ma bezpośredni wpływ na poziom zagrożenia suszy i straty powstałe w plonach. Aktualnie w SMSR wykorzystywana jest mapa kategorii podatności gleby na suszę, która odzwierciedla potencjalną retencję wody ogólnie dostępnej (WOD) dla roślin. Mapa kategorii opracowana została na podstawie informacji o uziarnieniu oraz kompleksach rolniczej przydatności gleb zawartej na mapie glebowo-rolniczej w skali 1:25 000. Stosunki wodne gleb położonych w zasięgu oddziaływania wód gruntowych uległy w ostatnich kilkudziesięciu latach zmianie na skutek zmian klimatycznych oraz oddziaływania systemów melioracji wodnych. Zmiany te dotycząc głównie gleb organicznych, trwałych użytków zielonych, ale również gleb mineralnych gruntów ornych położonych w naturalnych obniżeniach i pozostających pod wpływem oddziaływania wód gruntowych, a także gleb trwałych użytków zielonych przekształconych w ostatnich latach na grunty orne. Prawidłowe ustalenie stosunków wodnych oraz właściwe określenie kategorii podatności wymienionych gleb na suszę wymaga wykorzystania dodatkowej informacji o aktualnym poziomie wód gruntowych. Państwowy Instytut Geologiczny – PIB jest w trakcie opracowania Mapy hydrogeologicznej Polski (MhP), która obejmuje również wyznaczenie pierwszego poziomu wodonośnego. Zakończenie zaplanowane jest na lata 2024-2025. Pozyskanie informacji o głębokości zalegania wód gruntowych na obszarach, na których stosunki wodne uległy znaczącym zmianom w ostatnich kilkudziesięciu latach umożliwi znaczne zwiększenie dokładności oceny zagrożenia suszy w SMSR i oceny strat plonów wywołanych przez suszę.

Zatem w bieżącym roku nie jest planowane zastąpienie SMSR prowadzonego przez IUNG-PIB przez system satelitarny.

Przeniesienie własności na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości obciążonych hipoteką nie jest możliwe

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami w zakresie interpretacji zapisów art. 7 ust. 11 ustawy z dnia 9.11.2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, Dyrektor Generalny KOWR poinformował Oddziały Terenowe, że w świetle przepisów ustawy należy przyjąć, że przeniesienie własności na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości obciążonych hipoteką nie jest możliwe. Ustawa nie określa bowiem ani trybu przejmowania takich nieruchomości, ani trybu wygaśnięcia ograniczonych praw rzeczowych z chwilą przejęcia nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa czy też zasad wypłaty przez KOWR odszkodowania na rzecz wierzyciela rzeczowego. W związku z tym celem realizacji ustawy zobowiązano Dyrektorów OT KOWR do stosowania poniższych wytycznych przy restrukturyzacji zadłużenia poprzez przejęcie długu podmiotu prowadzącego gospodarstwo rolne:

- Wszczęcie postępowania wobec nieruchomości obciążonej hipoteką możliwe jest tylko w przypadku, gdy ustanowione zabezpieczenie dotyczy zobowiązań wymagalnych, które mogą zostać przejęte

przez KOWR w trybie ustawy.

- Wierzyciel na etapie potwierdzenia salda zobowiązań, które mają być objęte umową przejęcia długu, winien wstępnie zobowiązać się do wyrażenia zgody na wykreślenie hipoteki z chwilą spłaty należności nią zabezpieczonych. Zobowiązanie to w formie pisemnej winno zostać złożone wraz z wnioskiem o przejęcie długu lub ewentualnie w toku jego uzupełniania.

- W takim przypadku do dalszych rozliczeń przyjmowana jest wartość nieruchomości określona w złożonym przez wnioskodawcę i zaakceptowanym przez KOWR operacie szacunkowym, bez pomniejszenia tej wartości o wysokość wpisanych do księgi wieczystej hipotek.
- Przejęcie długu następuje na podstawie warunkowej umowy przejęcia długu, której wejście w życie uzależnione jest od złożenia przez wierzyciela hipotecznego promesy wydania kwitu mazalnego z chwilą spłaty przez KOWR przejętych zobowiązań.

- Złożenie promesy w formie pisemnej powinno nastąpić nie później niż w dniu przeniesienia własności nieruchomości

na rzecz Skarbu Państwa, przed zawarciem aktu notarialnego, do którego to warunkowa zgoda na zwolnienie obciążenia hipotecznego winna być okazana.

- Po dokonaniu spłaty przejętego zobowiązania i uzyskaniu kwitu mazalnego, winien on zostać złożony niezwłocznie wraz z wnioskiem o wykreślenie hipoteki do właściwego sadu wieczysto-księgowego.

Mając powyższe na uwadze odmiennego podejścia wymagają natomiast przypadki obciążenia nieruchomości hipotekami, które zabezpieczają jeszcze niewymagalne wierzytelności np. kredyty bankowe, obsługiwane nadal przez podmiot. Z uwagi, iż KOWR nie posiada tytułu w ramach przedmiotowej ustawy do zaspokojenia takich roszczeń należy przyjąć, że przejęcie takiej nieruchomości możliwe byłoby tylko w wyniku zmiany formy zabezpieczenia takiego długu, skutkującej uwolnieniem jej spod obciążenia hipotecznego. Do takiej zmiany powinno dojść na skutek ustaleń dłużnika z wierzycielem hipotecznym jeszcze przed rozpoczęciem całej procedury przejęcia długu przez KOWR.

Premia poubojowa dla hodowców bydła

W dniu 8 kwietnia 2020 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego z wnioskiem o podjęcie jak najszybszych działań mających na celu przyznanie bezzwrotnej pomocy dla hodowców bydła w postaci premii poubojowej do

każdej sztuki w związku trudną sytuacją w gospodarstwach rolnych spowodowaną pandemią COVID-19. Wyżej wymienioną pomoc proponujemy przyznać w pierwszej kolejności za sprzedaż zorganizowaną, tj. przez grupy producentów, związki hodowlane czy też umowy

kontraktacyjne.

Biorąc pod uwagę strategiczne żywności dla społeczeństwa oraz zapewnienie ciągłości dostaw, powyższa propozycja niezbędna jest dla złagodzenia skutków pandemii dla hodowców bydła.

Czy beneficjenci modernizacji będą mogli skorzystać z rozwoju działalności pozarolniczej?

Na wniosek Pomorskiej Izby Rolniczej Zarząd Krajowej Rady Izby Rolniczych zwrócił się do MRiRW w sprawie możliwości zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Przepisy § 2 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia wykonawczego stanowią, że pomoc

przyznaje się podmiotowi, który nie uzyskał pomocy finansowej w ramach działania „Modernizacja gospodarstw rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Zarząd KRIR zawnioskował o możliwość zmiany tego rozporządzenia, aby umożliwić beneficjentom „modernizacji” korzystanie z dofinansowania w ramach rozwoju działalności pozarolniczej.

W odpowiedzi MRiRW poinformowało, że wprowadzenie powyższego warunku, na początkowym etapie wdrażania instrumentów wsparcia w ramach PROW 2014-2020, miało na celu wyeliminowanie

ryzyka kumulowania wsparcia przez jeden podmiot w ramach różnych instrumentów. Obecnie natomiast, na końcowym etapie wdrażania PROW 2014-2020, niezasadne wydaje się wykluczanie z możliwości uzyskania przedmiotowego wsparcia tych podmiotów, które otrzymały wsparcie w ramach innego mechanizmu pomocy, ponad 5 lat wcześniej.

W związku z powyższym przygotowana została uchwała o zmianie treści PROW 2014-2020 w powyższym zakresie. Jeśli powyższa propozycja zmiany PROW 2014-2020 uzyska akceptację Komisji Europejskiej, konieczne będzie przeprowadzenie zmiany

rozporządzenia MRiRW dla przedmiotowego typu operacji, aby kolejny nabór

wniosków o przyznanie pomocy w jego zakresie uwzględniał już proponowaną

zmianę warunków dostępu do wsparcia.

Dla kogo restrukturyzacja zadłużenia?

W związku z pismem Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w zakresie interpretacji zapisów art. 7 ust. 11 ustawy z dnia 9.11.2018 r. o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne, w którym prezentowane jest stanowisko, że przeniesienie własności na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości obciążonych hipoteką nie jest możliwe, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwraca uwagę, że taka wykładnia przepisów oznacza, że w praktyce skorzystanie przez rolników z tej formy pomocy jest niewykonalne. Większość gospodarstw, które popadły w kłopoty finansowe ma właśnie hipotekę – w ich przypadku przepisy w/w ustawy są martwe. Oczywiście jest, że banki udzielając pożyczek muszą się

zabezpieczyć. Rolnicy, którzy kredytów hipotecznych nie mają zaciągniętych, takich problemów raczej nie mają i ustawa o restrukturyzacji zadłużenia ich nie dotyczy. O pomoc proszą właśnie rolnicy z obciążoną hipoteką – tylko w świetle powyższej interpretacji takiej pomocy nie otrzymają. Przejęcie długu w zamian za nieruchomości rolną może nastąpić gdy wartość długu jest mniejsza od wartości nieruchomości po odjęciu hipotek. Literalna interpretacja przepisu art.7 ust. 11 w/w ustawy powodowała, że ustawa była nie do zaakceptowania przez rolników (KOWR przejmowałaby nieruchomości za ułamek ich wartości i następnie oferowałaby tym rolnikom do odsprzedaży po pełnej cenie). Pracownicy KOWR wprost

stwierdzali, że ustawa jest bardzo niekorzystna dla rolników. Dopiero w styczniu br. KOWR przesłał do oddziałów terenowych pismo precyzujące, że nie należy pomniejszać wartości nieruchomości o hipoteki będące zabezpieczeniem długów spłacanych w wyniku ich przejścia przez KOWR. Wskazując jednocześnie, że przeniesienie własności na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości obciążonych hipoteką nie jest możliwe.

W związku z powyższym, aby rolnicy którzy potrzebują pomocy w restrukturyzacji zadłużenia faktycznie ją otrzymali, 8 kwietnia 2020 r. Zarząd KRIR zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o pilną zmianę przepisów w tym zakresie.

Ochrona roślin – obowiązek szkoleń zawieszony

Odpowiadając na pisma samorządu rolniczego wskazujące na problemy rolników związane z brakiem możliwości powtórzenia obowiązkowych szkoleń z zakresu środków ochrony roślin oraz badań stanu technicznego sprzętu przeznaczanego do stosowania środków ochrony roślin w związku z wprowadzanymi działaniami na rzecz ograniczania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi poinformowało, że na bieżąco analizuje wpływ tych

rozwiązań, jaki i epidemii COVID-19, na rolnictwo. Efektem tego w przyjętym w dniu 7 kwietnia 2020 r. przez Radę Ministrów i skierowanym do Sejmu RP rządowym projekcie ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (druk sejmowy nr 330), wprowadzone zostały rozwiązania zawieszające na czas epidemii wskazane wyżej obowiązki. Niezależnie od powyższego MRiRW

przypomina jednak, że przy wykonywaniu zabiegów ochrony roślin bezwzględnie przestrzegać należy zasad bezpiecznego stosowania środków ochrony roślin. Rolnicy, którzy nie mogą obecnie uczestniczyć w szkoleniach, wszelkie informacje dotyczące ochrony roślin, w tym ograniczania zagrożeń w tym zakresie, mogą znaleźć na Platformie Sygnalizacji Agrofagów: www.agrofagi.com.pl

Decyzji w sprawie przedłużenia terminu składania wniosków na razie brak

W związku z decyzją KE zezwalającą państwu członkowskiemu na przedłużenie okresu składania wniosków o płatności bezpośrednio w ramach Wspólnej Polityki Rolnej o 1 miesiąc, tj. najpóźniej do 15 czerwca 2020 r. oraz w świetle rozwoju sytuacji w kraju związanej z epidemią koronawirusa, 23 marca 2020 r. zwróciliśmy się do

ministra rolnictwa o skorzystanie z tej możliwości i maksymalne wydłużenie terminu przyjmowania wniosków. 9 kwietnia br. otrzymaliśmy odpowiedź, w której czytamy: „[...]minister właściwy do spraw rozwoju wsi **może** określić, w drodze rozporządzenia, dłuższy termin składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności

niezwiązanej do tytoniu w danym roku, mając na względzie okoliczności, którymi kierowała się Komisja Europejska [...]”. I to by było tyle. Na stronie Rządowego Centrum Legislacji brak projektu rozporządzenia w tej sprawie. Dalej nie wiemy jaką decyzję podejmie resort rolnictwa.

Konieczność przywrócenia polowań i szacowania strat łowieckich

W dniu 14 kwietnia 2020 r. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych rozumiem, że w pełni podejmowane kroki w związku z epidemią covid-19 na terenie Polski, zwrócił się do Prezesa Rady Ministrów o pilne podjęcie działań dokonujących

nowelizacji rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 658) w zakresie dodanie pkt 5 w § 5

w następującym brzmieniu: „5) wykonywania czynności związanych z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r. poz. 67 i 148) i ustawie z dnia 11 marca 2004 r.

o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967 oraz z 2020 r. poz. 148 i 285) oraz zakupu towarów i usług z nimi związanych.”.

W przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 577) była

ustanowiona możliwość dokonywania polowań i szacowania strat łowieckich i innych czynności przez myśliwych. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia br. myśliwi zaprzestali wykonywania swoich ustawowych zadań (polowań, zabezpieczania upraw od dzikiej zwierzyny, jak również wykonywania zadań związanych ze zwalczaniem ASF i innych). Wiąże się to z ogromnymi konsekwencjami dla

rolników, ponieważ koła nie przyjmują zgłoszeń szkód łowieckich tłumacząc się zakazem wyższego rzędu. Z pewnością wpłynie to również na rozprzestrzenianie się ASF i straty gospodarcze nie tylko dla kół łowieckich, ale przede wszystkim dla rolników.

Dlatego też Zarząd KRIR zwrócił się do Premiera RP o pilną nowelizację rozporządzenia w w/w zakresie.

Zbiorniki retencyjne powyżej 1000 m² nadal na pozwolenie

W dniu 8 kwietnia 2020 r. Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, w swoim piśmie będącym odpowiedzią na wniosek z posiadzenia Krajowej Rady Izb Rolniczych w sprawie umożliwienia budowy zbiorników retencyjnych do 1 ha na zgłoszenie wodnoprawne rozpatrzyło negatywnie petycję samorządu rolniczego w tej sprawie, informując co następuje:

„(...) wyjaśniam, że zgłoszenie wodnoprawne, jako uproszczona procedura umożliwiająca wykonywanie urządzeń wodnych lub korzystanie z wód, jest przewidziana dla przedsięwzięć i działań o niewielkim, punktowym oddziaływaniu na zasoby wodne i bez skutków dla innych podmiotów

np. właścicieli gruntów czy obiektów budowlanych umiejscowionych w sąsiedztwie. Jest to procedura, w której uproszczona dokumentacja przygotowywana przez wnioskodawcę nie pozwala na dokonywanie organowi bardzo szczegółowych analiz, a inne zainteresowane podmioty nie mają możliwości przedstawiania swoich uwag i propozycji. W związku z tym na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego nie należy realizować działań, które wymagają udziału stron bądź przeprowadzenia szczegółowych ocen skutków ich realizacji.

Zgodnie z brzmieniem art. 394 ust. 1 pkt 9 ustawy Prawo wodne na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego mogą być wykonywane stawy o powierzchni do 1 000 m² i głębokości

do 3 m od naturalnej powierzchni terenu, a jednocześnie zasięg oddziaływania takiego obiektu nie może wykraczać poza granice terenu, którego zainteresowany jest właścicielem. Stawy te mogą być napełniane wyłącznie wodami opadowymi, roztopowymi lub gruntowymi. Takie warunki umożliwiają stwierdzenie, że mamy do czynienia z obiektami o lokalnym,

punktowym wpływie na środowisko. Podkreślenia wymaga, iż parametry stawów, objętych zgłoszeniem wodnoprawnym, zostały niedawno zwiększone w ramach zmiany przepisów ustawy Prawo wodne. W poprzednim stanie prawnym parametry te wynosiły 500 m² powierzchni i 2 m głębokości.

Po analizie Pana petycji stoję na stanowisku, że umożliwienie wykonywania stawów o powierzchni do 1 ha na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego (przy założeniu, że zostały spełnione pozostałe warunki, określone w art. 394 ust. 1 pkt 9 Prawa wodnego) nie spełniałoby przesłanki dotyczącej zasięgu oddziaływania stawu wyłączanie w granicach działki należącej do właściciela takiego obiektu. Wykonanie stawu o powierzchni 1 ha, tj. zbiornika o pojemności 30 000 m³, zasilanego wyłącznie wodą opadową i gruntową, oznacza konieczność zebrań tej wody z kilku hektarów gruntów sąsiadujących z obiektem stawowym. W konsekwencji takie działanie wpłynęłoby na stan ilościowy okolicznych wód, w tym również zmianę kierunków przepływu wód podziemnych. Dlatego

też wykonanie stawu o powierzchni 1 ha należy poprzedzić analizą i oceną skutków jego realizacji, a w razie potrzeby dostosować parametry obiektu do warunków lokalnych. W przeciwnym wypadku obiekt stawowy zamiast przyczynić się do walki z suszą, pogłębiałby jej skutki. W okresie braku opadów obiekt byłby napełniany wyłącznie wodami gruntowymi, powodując znaczne obniżenie ich poziomu. Ponadto następowałyby ubytki wody z uwagi na parowanie z dużej powierzchni stawu.

Na zakończenie dziękuję za inicjatywę w zakresie podejmowania działań związanych z ograniczaniem skutków suszy, co jest ważne w związku z coraz częstszym występowaniem tego zjawiska. Jednocześnie podkreślam, że działania Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, zarówno prewencyjne, jak również polegające na zapobieganiu skutkom suszy, realizowane są na kilku poziomach, poczynając od działań planistycznych, poprzez ustalanie warunków prowadzenia inwestycji na rzecz zwiększenia retencji wodnej, jak również ustalanie warunków użytkowania zasobów wodnych. Działania zapobiegające skutkom suszy należy przede wszystkim realizować poprzez zatrzymywanie wód opadowych i roztopowych w środowisku w przeznaczonych do tego zbiornikach retencyjnych, przegrodach dolinowych oraz innych możliwych do wykorzystania w tym celu obniżeniach terenu, a więc w obiektach i miejscach gdzie ponad powierzchnią terenu gromadzona jest dodatkowa - w stosunku do stanu naturalnego - ilość wody. Stawy wykopane w ziemi takich kryteriów nie spełniają.”

Działania NIK w zakresie bezpieczeństwa żywności

W odpowiedzi na wniosek z posiadzenia KRIR w sprawie wszczęcia kontroli w Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych i systemów jakości żywności oraz nadzoru nad tymi systemami w Polsce, w odpowiedzi z dnia 7 kwietnia 2020 r., Najwyższa Izba Kontroli poinformowała, że na przestrzeni kilku ostatnich lat podejmowała badania obejmujące sygnalizowaną problematykę. Aktualnie trwa opracowywanie informacji o wynikach kontroli pn. „Bezpieczeństwo żywności” przeprowadzonej w 2019 r., w toku której badano m.in. działalność Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz wybranych Inspektoratów Wojewódzkich. Sprawdzone również prawidłowość działań Wojewódzkich Inspekcji Sanitarnych

i Weterynaryjnych oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Wyniki ww. kontroli zostaną opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej NIK pod adresem: www.nik.gov.pl.

Dotychczas przeprowadzone kontrole obejmujące zagrożenia z zakresu bezpieczeństwa żywności wykazały wiele mankamentów organizacji urzędowej kontroli żywności w naszym kraju. W szczególności stwierdzono brak odpowiedniej jakości, spójności i skuteczności tej kontroli oraz rozproszenie i nakładanie się kompetencji poszczególnych instytucji. Niektóre z obszarów bezpieczeństwa żywności kontrolowane były przez większość z uprawnionych organów, inne jedynie przez nieliczne z nich. Niestety, żadna z istniejących instytucji kontrolnych nie

gwarantowała bezpieczeństwa żywności w sposób całościowy tj. od etapu produkcji aż do konsumpcji.

Mając na względzie powyższe, Prezes NIK w lutym 2020 r. powołał Zespół do spraw przygotowania analizy systemowej bezpieczeństwa żywnościowego w Polsce, którego celem będzie opracowanie projektu systemowego rozwiązania problemu nadzoru nad kompleksowo ujętym zagrożeniem bezpieczeństwa żywności w naszym kraju. Przedstawione przez NIK propozycje wynikać będą zarówno z ustaleń dotychczas przeprowadzonych kontroli, jak i z analizy uwag formułowanych podczas paneli ekspertów.

Wobec powyższego podjęcie kolejnych badań obejmujących tą samą problematykę, w ocenie NIK nie jest zasadne.

Ochrona upraw przez zwierzyną znowu możliwa

W związku z wnioskiem Zarządu Krajowej Rady Izby Rolniczych w sprawie przywrócenia prowadzenia gospodarki łowieckiej oraz wobec rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2020 r. poz. 673 został doprecyzowany § 5 pkt. 1

Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii – poz. 658, wobec czego umożliwiono myśliwym zabezpieczanie

upraw i plodów rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę, jak również przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt.

źródło: www.krir.pl

INFORMACJE MINISTERSTWA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Komunikat GIS ws. COVID-19 - informacje dla rolników

Podstawowe wymagania

Osoby chore i wykazujące objawy chorobowe nie mogą pracować w zakładach spożywczych, dotyczy to również rolników i ich rodzin. Wynika to zarówno z ogólnych wymagań higienicznych przy produkcji żywności, jak również z aktualnego zagrożenia Covid-19. Dlatego też konieczne jest unikanie bliskiego kontaktu z każdą osobą, która ma objawy chorobowe ze strony układu oddechowego (kichanie, kaszel). Kolejnym podstawowym wymaganiem jest właściwa higiena rąk. Informacje jak skutecznie myć ręce znajdziemy na stronie: <https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/mycie-r%C4%85k-A4-druk.pdf>

Obowiązkowe jest też częste stosowanie środków do dezynfekcji rąk na bazie alkoholu (min. 60%). Informacje jak skutecznie

dezynfekować ręce znajdziemy na stronie: https://gis.gov.pl/wp-content/uploads/2020/03/ulotka-dezynfekcja_ra%C4%85k.pdf

Konieczna jest właściwa higiena dróg oddechowych (kaszanie, kichanie). Podczas kaszlu i kichania należy zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką – jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do zamkniętego kosza i umyć ręce, używając mydła i wody lub zdezynfekować je środkami na bazie alkoholu (min. 60%). NIE należy dotykać dłońmi okolic twarzy zwłaszcza ust, nosa i oczu.

W miejscu gdzie produkowana, przechowywana jest żywność, niezbędne jest również częste mycie/dezynfekcja powierzchni roboczych i miejsc często dotykanych takich jak klamki, uchwyty etc.

Rolnicy, wykonujący prace polowe powinni

obserwować swój stan zdrowia i w przypadku wystąpienia symptomów Covid-19 postępować zgodnie z zaleceniami: <https://www.gov.pl/web/koronawirus/podejrzewasz-u-siebie-koronawirusa> Więcej informacji dotyczących prawidłowych zachowań:

<https://gis.gov.pl/bez-kategorii/dekalog-bezpiecznego-zachowania-podczas-epidemii-koronawirusa/>

Kwarantanna

Rolnik pozostający w kwarantannie jest osobą zdrową mającą potencjalny kontakt z osobą chorą. Jeżeli nie występują u niego objawy zakażenia, może wykonywać prace w swoim gospodarstwie. Nie może jednakże opuszczać terenu gospodarstwa i mieć kontaktu z innymi osobami. Należy zachować wysoki poziom higieny (mycie

rąk, dezynfekcja rąk i powierzchni etc). Dopuszczalne jest prowadzenie na terenie gospodarstwa prac polowych i zajmowanie się inwentarzem, jednakże zalecane jest stosowanie maseczki. W przypadku wystąpienia objawów COVID-19 czynności te nie mogą być wykonywane.

Dystans społeczny i środki ochrony osobistej

Wszystkich, a więc również rolników obowiązują przepisy dotyczące dystansu społecznego, w tym konieczność utrzymania co najmniej 2-metrowej odległości między pieszymi. Dotyczy to także rodzin i bliskich (poza rodzicami z dziećmi wymagającymi opieki - do 13 roku życia i osobami niepełnosprawnymi lub niemogącymi się samodzielnie poruszać i ich opiekunów).

Aktualnie zakaz przemieszczania się na terytorium RP nie dotyczy przemieszczania się danej osoby w celu:

- wykonywania czynności zawodowych lub zadań służbowych;
- pozarolniczej działalności gospodarczej;
- prowadzenia działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym;
- lub realizacji zadań mających na celu ochronę i zabezpieczenie upraw i plodów rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę lub przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt lub zakupu towarów i usług z tym związanych.

Obowiązek zakrywania nosa i ust nie dotyczy rolników podczas pracy w gospodarstwie rolnym, czy też podczas przebywania na terenie prywatnym wokół domu. Jednak, gdy działalność rolnika wymaga uczestnictwa innych osób niż domownicy (np. sortowanie, obieranie, krojenie warzyw/owoców) stanowiska pracy poszczególnych osób muszą być oddalone od siebie o co najmniej 1,5 metra. Jeśli nie można zapewnić takiej odległości z obiektów wzdłuż – gdy zbyt małe są odległości pomiędzy stanowiskami pracy, na linii produkcyjnej to pracownicy powinni stosować środki ochrony osobistej związanej ze zwalczaniem epidemii, a więc przede wszystkim maseczki.

Bardzo ważne jest prawidłowe noszenie, zakładanie i zdejmowanie maseczek i rękawiczek, dlatego zachęcamy do zapoznania się z informacjami jak prawidłowo to zrobić na naszej stronie:

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-maseczke/>
<https://gis.gov.pl/aktualnosci/koronawirus-jak-prawidlowo-nalozyc-i-zdjac-rekawice/>

W przypadku stosowania rękawiczek

powinny być one zmieniane często, szczególnie po wszelkich czynnościach nie związanych z żywnością, przykładowo – ręczne otwieranie/zamykanie drzwi, wyrzucanie śmieci. Stosowanie rękawiczek może być dobrym środowiskiem dla rozwoju drobnoustrojów na powierzchni rąk, więc po zdjęciu rękawiczek ręce **muszą być zawsze umyte**. Należy unikać dotykania twarzy i oczu w trakcie noszenia rękawiczek. Używanie rękawiczek nie może zastąpić mycia rąk.

Higiena produkcji rolnej

Przedsiębiorców branży spożywczej w UE w tym rolników obowiązują surowe przepisy dotyczące higieny żywności, a ich wdrażanie podlega kontrolom urzędowym. Wymagania higieniczne wdrożone przez podmioty działające na rynku spożywczym, w tym również producentów rolnych mają na celu zapobieganie zanieczyszczeniu żywności przez jakiegokolwiek patogeny, a zatem będą również miały na celu zapobieganie zanieczyszczeniu żywności przez wirus odpowiedzialny za COVID-19.

Rolnicy powinni uczestniczyć jak najczęściej w dostępnych szkoleniach z zakresu higieny i bezpieczeństwa żywności. Bardzo ważne jest zapewnienie wszystkim osobom zaangażowanym z prace polowe dostępu do toalet, wody i środków do mycia i dezynfekcji rąk.

Więcej informacji dot. obowiązków w zakresie higieny produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego można znaleźć na stronie:

<https://gis.gov.pl/zywnosc-i-woda/normy-i-prawo/informacja-dla-plantatorow-i-punktow-skupu-owocow-i-warzyw/>

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności opublikował w dniu 9 marca 2020 r. stanowisko, iż zgodnie z aktualną wiedzą nie ma dowodów na to, że żywność może być źródłem lub pośrednim ogniwem transmisji wirusa SARS COV-2.

W związku z obecną sytuacją dotyczącą ryzyka zakażenia koronawirusem oraz wątpliwościami konsumentów i przedsiębiorców dotyczącymi bezpieczeństwa żywności, w szczególności żywności nieopakowanej, w tym warzyw i owoców na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego można znaleźć pytania i odpowiedzi w tym zakresie <https://gis.gov.pl/aktualnosci/qa-dotycza-zywnosci-i-koronawirusa/> Wszelkie aktualne informacje znajdują się również na stronie: <https://www.gov.pl/web/koronawirus>

Targowiska i bazy

Zarządcy targowisk/bazarów powinni postępować zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 25.03.2020 r dla targowisk i bazarów, na których sprzedawana jest żywność, w celu zapobiegania zagrożeniu jakim jest ryzyko zakażenia COVID-19.

W ww. zaleceniach należy zwrócić szczególną uwagę na stosowanie właściwej higieny rąk (mycie i dezynfekcję) przez prowadzących sprzedaż, ale również obsługę targowiska i dostawców, a więc także rolników. Osoby, która ma objawy chorobowe, również ze strony układu oddechowego, nie powinny być dopuszczone do pracy. Należy stosować zasady bezpieczeństwa żywności i zapewnić aby zachowana została bezpieczna odległość klient-klient, klient-sprzedawca, sprzedawca-sprzedawca. Wskazane jest też ograniczenie ilości punktów sprzedaży na targowisku, tak aby zapewnić odstępy między poszczególnymi stoiskami. Zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami ilość osób przebywających na terenie targowiska powinna być nie większa niż do trzech osób przy jednym stoisku. Bardzo ważna jest dbałość o czystość i higienę całego targowiska, w tym zarządzanie odpadami, wywóz śmieci, regularne sprzątanie, zintensyfikowanie mycia i dezynfekcji toalet. Wskazane jest ustalenie harmonogramów dezynfekcji obiektów ogólnodostępnymi środkami. Cały dokument znajduje się na stronie:

<https://gis.gov.pl/aktualnosci/targowiska-bazary-na-ktorych-sprzedawana-jest-zywnosc-zalecane-dzialania-zapobiegajace-zagrozeniu-epidemiologicznemu-covid-19-koronawirus/> W związku ze stale zmieniającą się sytuacją epidemiczną należy na bieżąco śledzić przepisy prawa oraz wytyczne na stronie <https://www.gov.pl/web/koronawirus> oraz www.gis.gov.pl

Noszenie maseczki ochronnej w gospodarstwie rolnym

Obowiązek zakrywania nosa i ust nie dotyczy rolników podczas pracy w gospodarstwie rolnym czy też podczas przebywania na terenie prywatnym wokół domu.

Rozporządzenie, które wprowadza od 16 kwietnia 2020 r. obowiązek zakrywania nosa i ust, stanowi między innymi o wykonywaniu tego obowiązku w miejscach ogólnodostępnych, za które uznać należy miejsca o publicznym charakterze tj. dostępne dla nieograniczonej liczby osób, np. obiekty handlowe i usługowe. Zgodnie z uzasadnieniem

do rozporządzenia **obowiązek ten nie dotyczy rolników podczas pracy w gospodarstwie rolnym czy też podczas przebywania na terenie prywatnym** - jak np. taras czy własna nieruchomość gruntowa wokół domu.

Dodatkowo informujemy, że zgodnie z nowym brzmieniem paragrafu 5 pkt 1 rozporządzenia **zakaz przemieszczania się na terytorium RP nie dotyczy przemieszczania się danej osoby w celu:**

- wykonywania czynności zawodowych lub zadań służbowych;
- lub pozarolniczej działalności

gospodarczej;

- lub prowadzenia działalności rolniczej lub prac w gospodarstwie rolnym;
- lub realizacji zadań mających na celu ochronę i zabezpieczenie upraw i pól rolnych przed szkodami wyrządzanymi przez zwierzynę lub przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt lub zakupu towarów i usług z tym związanych.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia, tj. 15 kwietnia 2020 r.

źródło: www.mrirw.gov.pl

INFORMACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA

WAŻNE! Komunikat w sprawie wniosków o odroczenie terminu spłaty zadłużenia

Z uwagi na ogłoszony w Polsce stan epidemii, w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje o możliwości ubiegania się o odroczenie terminu spłaty zadłużenia wobec ARiMR do czasu odwołania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii ogłoszonych w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W tym celu ułatwienia Państwu skorzystania z ulgi w spłacie zobowiązań, przygotowaliśmy specjalny wzór wniosku (wzór do

pobrania na stronie internetowej).

Wnioski o odroczenie spłaty zadłużenia należy kierować do Centrali ARiMR, Oddziałów Regionalnych oraz Biur Powiatowych, w następujący sposób:

1. za pośrednictwem platformy ePUAP - ePUAP[1]: <https://epuap.gov.pl/wps/portal>
2. pocztą elektroniczną na adres Centrali ARiMR - INFO@arimr.gov.pl
3. pocztą tradycyjną

W sytuacji braku możliwości skorzystania z powyższych rozwiązań, wnioski

o odroczenie terminu spłaty zadłużenia mogą być przekazywane przy użyciu wrzutni udostępnianych w placówkach terenowych ARiMR.

Dopłaty 2020 - nowy termin składania oświadczeń

Ze względu na trwający stan epidemii ulega zmianie termin na złożenie oświadczenia potwierdzającego brak zmian w 2020 roku w odniesieniu do wniosku o przyznanie płatności złożonego w roku 2019.

Oświadczenia potwierdzające brak zmian w stosunku do wniosku o dopłaty z roku 2019 można składać od 2 marca 2020 r. Pierwotnie termin na złożenie oświadczenia kończył się 15 kwietnia 2020 r.

Zgodnie z zapisami ustawy COVID-19, ze względu na zawieszenie końcowego terminu, podpisane oświadczenie

potwierdzające brak zmian **będzie można złożyć w terminie 15 dni kalendarzowych po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego (epidemii), ale nie później niż do ostatniego dnia składania wniosków o przyznanie płatności.**

W tym roku, ze względu na epidemię koronawirusa i konieczność ograniczenia bezpośredniego kontaktu pracowników biur powiatowych z interesantami, ARiMR udostępniła rolnikom szeroki wachlarz możliwości składania oświadczeń – można je wysłać pocztą, złożyć poprzez platformę ePUAP lub wysłać

zeskanowane dokumenty pocztą elektroniczną na adres mailowy biura powiatowego, a oryginał dostarczyć w terminie późniejszym. Dokumenty można również pozostawić w udostępnionych przy wejściach do biur powiatowych wrzutniach lub urnach.

Rolnicy uprawnieni do złożenia oświadczenia mogą także zalogować się do aplikacji eWniosekPlus i złożyć wniosek przez internet.

Przyjmowanie wniosków o dopłaty drogą elektroniczną, za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus, ruszyło 15 marca 2020 r.

Uwaga! Wydłużone terminy naboru!

Termin naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 wydłużony do 17 czerwca 2020 r.

Komunikat Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie wydłużenia terminu naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Uprzejmie informuję, że decyzją Prezesa ARiMR, w myśl art. 67a ustawy z dnia

20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217 z późn. zm.), wprowadzonego art. 53 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. poz. 695) wydłużeniu ulega termin, do którego mogą być składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach ww. naboru. Pierwotnie obowiązujący termin trwania naboru zostaje przedłużony do dnia 17 czerwca 2020 r. włącznie. Formularze: wniosku o przyznanie pomocy (WoPP), wniosku o płatność (WoP) wraz z instrukcjami ich wypełniania oraz formularz umowy o przyznaniu pomocy są udostępnione na stronie internetowej ARiMR www.arimr.gov.pl w zakładce „Pobierz wnioski”.

Wnioski o przyznanie pomocy wraz z załączoną do wniosków dokumentacją w ramach przedmiotowego naboru mogą być składane w formie dokumentu

Termin naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

w obszarze nawadniania w gospodarstwie, wydłużony do 20 lipca 2020 r.

Komunikat Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie wydłużenia terminu naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 w obszarze nawadniania w gospodarstwie.

Uprzejmie informuję, że decyzją Prezesa ARiMR, w myśl art. 67a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217 z późn. zm.), wprowadzonego art. 53 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. poz. 695) wydłużeniu ulega

termin, do którego mogą być składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach ww. naboru. Pierwotnie obowiązujący termin trwania naboru zostaje przedłużony do dnia 20 lipca 2020 r. włącznie.

Formularze: wniosku o przyznanie pomocy (WoPP), wniosku o płatność (WoP) wraz z instrukcjami ich wypełniania oraz formularz umowy o przyznaniu pomocy są udostępnione na stronie internetowej ARiMR www.arimr.gov.pl w zakładce „Pobierz wnioski”.

Wnioski o przyznanie pomocy wraz z załączoną do wniosków dokumentacją w ramach przedmiotowego naboru mogą być składane w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zgodnie z trybem określonym w art. 42b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217 z późn. zm.).

Informacje na temat operacji typu „Modernizacja gospodarstw rolnych” w obszarze nawadniania w gospodarstwie,

elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zgodnie z trybem określonym w art. 42b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 217 z późn. zm.).

Informacje na temat operacji typu „Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof” zostały zamieszczone na stronie www.arimr.gov.pl. Można je również uzyskać w oddziałach regionalnych ARiMR (adresy znajdują się na stronie www.arimr.gov.pl) i pod numerem bezpłatnej infolinii 800 38 00 84.

w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” zostały zamieszczone na stronie www.arimr.gov.pl. Można je również uzyskać w oddziałach regionalnych ARiMR (adresy znajdują się na stronie www.arimr.gov.pl) i pod numerem bezpłatnej infolinii 800 38 00 84.

źródło: www.arimr.gov.pl

INFORMACJE KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego uprzejmie informuje, że osoby objęte ubezpieczeniem emerytalno-rentowym w KRUS zostały zwolnione z opłacania składek na to ubezpieczenie za drugi kwartał 2020 r. Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za drugi kwartał 2020 r. zostaną opłacone przez budżet państwa za pośrednictwem Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za drugi kwartał 2020 r. dotyczy rolników i domowników podlegających

ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, w tym podlegających temu ubezpieczeniu na wniosek i tych za których składka ta jest należna w podwójnej wysokości w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej lub z tytułu współpracy przy prowadzeniu tej działalności. Zwolnienie z opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za drugi kwartał 2020 r. jest ustawowe, oznacza to, że przysługuje ono bez konieczności składania wniosków w tej sprawie.

Nowo wprowadzone przepisy nie

przewidują zwolnienia z obowiązku opłacania składki na ubezpieczenie:

- wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie,
- zdrowotne (o ile rolnik jest zobowiązany do ich opłacania).

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 568).

Przedłużenie wypłat rent rolniczych i innych świadczeń*

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że o trzy miesiące zostanie przedłużona wypłata:

- rent rolniczych z tytułu niezdolności do pracy,
- rent rodzinnych, uzależnionych od całkowitej niezdolności do pracy,
- dodatków pielęgnacyjnych,
- świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, – jeżeli termin ważności orzeczeń, na podstawie których przyznano prawo do

ww. świadczeń, upłynął w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu albo przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej pod warunkiem, że:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia na dalszy okres został złożony przed upływem terminu ważności orzeczenia,
- nowe orzeczenie w sprawie nie zostało wydane.

Decyzje dotyczące przedłużenia wypłaty

świadczeń nie będą wydawane.

Jeżeli w sprawie wydane zostało orzeczenie przez lekarza rzeczoznawcę Kasy, od którego wniesiono odwołanie lub zgłoszono zarzut wadliwości, to ważność poprzedniego orzeczenia nie zostanie przedłużona, a wypłata świadczenia nie zostaje podjęta do czasu wydania orzeczenia przez komisję lekarską Kasy.

Źródło: www.krus.gov.pl

Kulinarne skarby Pomorza Zachodniego. Poznaj Listę Produktów Tradycyjnych – cz. 11

W tej części artykułu przedstawiamy Państwu dwa następne produkty z roku 2017 (masło ostrowieckie i miody rusinowskie) oraz dwa, które zostały wpisane na listę na początku 2018 roku (serca kaziukowe zwane też kaziukowymi serduszkami oraz wędzony udziec wieprzowy z Przelewic).

MASŁO OSTROWIECKIE.

Na Pomorzu Zachodnim wytwarzanie masła znane było od dawna. Jego produkcja związana była ściśle z występowaniem dużych obszarów, bogatych w różne zioła łąk, a co za tym idzie z możliwością wypasu na nich krów. Należy przy tym zauważyć, że mieszkańcy wsi zawsze spożywali te produkty, które sami wytworzyli. Dotyczyło to w szczególności produktów mlecznych, a więc twarogów, masła, czy maślanek: Do lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia wieś

w zasadzie spożywała te produkty, które sama wyprodukowała. (...) Jadłospis dnia powszedniego był bardzo skromny. (...) na

podwieczorek kromka chleba ze smalcem, marmoladą lub masłem (Kultura na Pomorzu w XIX wieku, Lucyna Turek-Kwiatkowska, Wydawnictwo Uczelniane Bałtyckiej Wyższej Szkoły Humanistycznej, Koszalin 2000). Po drugiej wojnie światowej nowi mieszkańcy tych ziem również samodzielnie wytwarzali ten cenny tłuszcz zwierzęcy. Wyrobem masła zajmowali się także osiedleni w latach 40. XX wieku mieszkańcy niewielkiej wsi Ostrowiec koło Wałcza: Tak, zawsze mieliśmy jedną, dwie krowy. Nie powiem teraz dokładnie datami, ale z pewnością od lat 50-tych do 70-tych XX wieku trzymaliśmy krowy. (...) Tak po przyjeździe do Ostrowca masło wytwarzaliśmy podobnie jak w naszych rodzinnych stronach (wywiad

etnograficzny). Współcześnie przy wyrobie tego produktu stosuje się te same co przed wielu laty tradycyjne metody wytwarzania. Bazę surowcową stanowi mleko pozyskane od własnych krów, a główne techniczne urządzenia do ubijania śmietany, to drewniana kierznia pionowa tłoczona lub kierzynka.

MIODY RUSINOWSKIE.

Pod tą nazwą występują miody: gryczany, wielokwiatowy, rzepakowy, lipowy, mniszkowy, faceliowy i ze spadzi liściastej. Od kilkudziesięciu już lat miód ten wytwarzany jest na bazie pożytku występującego wokół wsi Rusinowo, w gminie Postomino. Lata

50. XX wieku, to czas rozwoju pszczelarstwa na ziemi koszalińskiej, także w Rusinowie. W powiatach powstają oddziały Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy w Koszalinie, które w swoim gronie skupiają osoby z danego terenu, zajmujące się wytwarzaniem miodu. Pszczelarze

sprzedawali go do Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskich oraz do Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”: Od lat 60-tych głównym odbiorcą miodu była Gminna Spółdzielnia w Postominie, która kontraktowała i odbierała miód, a w rozliczeniu dostarczała panu Franciszkowi beczki oraz sprzęt do pozyskiwania miodu. Pozyskiwano miody wielokwiatowe, lipowe, rzepakowe i spadziowe (oświadczenie do wniosku). 60-letnia tradycja wytwarzania miodów rusinowskich jest nadal kontynuowana, choć z pewnymi niewielkimi zmianami. Przed kilkudziesięciami laty pszczelarze z Rusinowa utrzymywali tylko pasieki stacjonarne. Z czasem

zaczęli prowadzić także pasieki wędrowne, dzięki czemu zaoferowali kupującym większy wybór miodów.

SERCA KAZIUKOWE / KAZIUKOWE SERDUSZKA.

Wykrojone z ciasta piernikowego serca kaziukowe, po wypieczeniu ozdabiane lukrowym napisem „Kocham cię” przypominają o patronie, jego szlachetności, pełnego miłości i pokory serca królewicza, św. Kazimierza Jagiellończyka. Tradycją jest obdarowywanie się piernikowymi sercami w dniu 4 marca, w dzień św. Kazimierza, patrona młodzieży, Wilna, Polski i Europy. Po przemianach ustrojowych w 1989 roku tradycję Kaziuków, bliską sercom wygnańców z Kresów, wprowadzono z inicjatywy

działaczy Towarzystwa Miłośników Wilna i Kresów Wschodnich zarówno w Świdwinie (nieprzerwanie od 1992 roku), jak i w Koszalinie (w późniejszych latach). Od 25 już lat Jarmarki Kaziukowe wpisują się w świdwiński pejzaż. Dawniej serca piernikowe wypiekano w prywatnej piekarni Paszelów, a także w PSS „Społem”. Współcześnie, podczas jarmarku, można je nabyć na prawie każdym straganie.

**WEDZONY UDZIEC
WIEPRZOWY
Z PRZELEWIC.**

O dużym spożyciu wyrobów wieprzowych przez dawnych mieszkańców Pyrzyce i okolic, w tym także Przelewic - wsi położonej niedaleko Pyrzyce, można przeczytać w książce „Pyrzyce i okolice poprzez wieki, autorstwa Edwarda Rymara” (Pyrzyce 2009): Region wyróżniał się od innych pomorskich oryginalną kulturą ludową, opisywaną chętnie przez etnografów i krajoznawców. Pozostawił taki opis w 1904 r. Erdmann, pastor z Goleñiowa po odwiedzeniu kiedyś przed laty

wsi podpyrzyckich: (...) Z drugiej strony na froncie jest pomieszczenie z zapasami mięsa (...). Na jądło składało się m.in. zimne mięsivo (...). Na Ziemi Pyrzyckiej tradycja wyrobu produktów masarskich przetrwała do czasów nam współczesnych. Oprócz różnych wędlin wytwarzany jest także wędzony udziec wieprzowy z Przelewic. Przepis na ten produkt przywieziony został z okolic Wielunia, przez dziadka jednego z teraźniejszych zawodowych masarzy mięsnych (wywiad etnograficzny): (...) Informator IJ mówi, że udziec wędzony robił jego dziadek, pochodzący z okolic Wielunia Edward Jung (...), który zajmował się

ubojem świń i wykonywaniem z ich mięsa przetworów. Inf. IJ. Wspomina: chodził ludziom świnie bić, na komunie, wesela, święta. Robił wyroby dla siebie, rodziny, dla znajomych.

Każdy kto wytwarza produkt, którego historia związana jest z dawnymi i obecnymi gospodarzami tych ziem, **ma szansę ubiegać się o jego wpis na LPT**, stając się tym samym częścią dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego.

Twórz z nami Listę Produktów Tradycyjnych.

Przedstaw nam swoje produkty, opowiedz ich historię.

Kontakt:
e-mail: akolodziej@wzp.pl
tel. 91 4410213,
www.produktytradycyjne.wzp.pl

Z kulinarnym pozdrowieniem!
Urząd Marszałkowski Województwa
Zachodniopomorskiego

Panu Emilowi Mieczajowi, członkowi Rady Powiatowej ZIR Powiatu Szczecineckiego, szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci Ojca przekazuje Zarząd oraz pracownicy biura ZIR.

UWAGA! Rolniku... Przedsiębiorco

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako bezpłatny miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów. **Warto - ceny bardzo przystępne!**

Szczegóły pod nr tel. 91 484 40 72 lub e-mail: izba@zir.pl, 94 346 05 14 lub e-mail: koszalin@zir.pl

Informacja dla Rolników o sprzedaży swoich produktów bezpośrednio z gospodarstwa

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii i wstrzymaniem sprzedaży na rynkach i targowiskach Zachodniopomorska Izba Rolnicza proponuje i zaprasza do skorzystania z możliwości umieszczenia reklamy swoich produktów bezpośrednio z gospodarstwa z informacją o telefonach kontaktowych bądź miejscu sprzedaży bezpośredniej w magazynie Echo Zachodniopomorskiej Wsi.

**OFERTA
HANDLOWA**

Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu oferuje sprzedaż jaj z chowu ściółkowego i wolno wybiegowego dla klientów indywidualnych i hurtowych. Stosowany u nas system chowu kur niosek gwarantuje wysoką jakość i smak jaj, które są bardzo powszechnym i częstym składnikiem naszego menu. Doskonała jakość naszych jaj to zasługa kur, które karmione są paszami wyprodukowanymi ze zbóż naszego gospodarstwa. W 2019 roku powiększyliśmy swoją produkcję o nowo wybudowany kurnik, w którym zastosowano najnowocześniejszy system chowu kur niosek na wolnym wybiegu.

Cały proces produkcji jest pod stałą kontrolą weterynaryjną oraz przestrzegamy rygorystycznego systemu kontroli jakości jaj przeznaczonych do sprzedaży.

Jaja konsumpcyjne sprzedajemy w opakowaniach po 10, 12, 30 szt. Ofertę kierujemy do właścicieli sklepów spożywczych, cukierni, restauracji, barów, zakładów żywienia zbiorowego, placówek pomocy społecznej, szpitali.

Jaja dostarczane są przez Zakład Pakowania Jaj Mariusz Rydzkowski, który własnym transportem dowozi je w odległości do ok. 200 km gwarantując niezawodną jakość i świeżość.

KLASY WAGOWE JAJ:

- XL (73 g i więcej)
- L (63–73 g)
- M (53–63 g)
- S (50–55 g)

KONTAKT

Gospodarstwo Rolne Ferma
Drobiu Witold Rydzkowski
ul. Polczyńska 6 78-220 Tychowo
Tel: +48 606 685 993

oferta kierunków studiów 2019/20

- S1 S2 N2** **Architektura krajobrazu** - rekrutacja bez egzaminu z umiejętności plastycznych!
- S1 N1 S2 N2** **Gospodarka przestrzenna** **S2 specjalności:** /geoinformatyka
/obszary wrażliwe
- S1 N1 S2 N2** **Odnawialne źródła energii** **S2 specjalności:**
/systemy wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
/pozyskiwanie i konwersja biomasy na cele energetyczne
- S1 N1 S2 N2** **Ochrona środowiska** **S2, N2 specjalności:**
/ocena stanu i zagrożeń środowiska
/rekultywacja i zagospodarowanie gruntów
- S1 N1 S2 N2** **Ogrodnictwo** **S2, N2 specjalności:** /produkcja owoców, warzyw i ziół
/rośliny ozdobne i kształtowanie terenów zieleni
- S1 N1 S2 N2** **Rolnictwo** **S2, N2 specjalności:** /doradztwo w agroturystyce
/doradztwo rolnicze
- S1 N1** **Uprawa winorośli i winiarstwo**
jedyne taki kierunek inżynierski w Polsce!

- S1** studia stacjonarne I stopnia, inżynierskie liczba semestrów: 7
N1 studia niestacjonarne I stopnia, inżynierskie liczba semestrów: 8, odpłatne
S2 studia stacjonarne II stopnia, magisterskie liczba semestrów: 3
N2 studia niestacjonarne II stopnia, magisterskie liczba semestrów: 4, odpłatne

www.agro.zut.edu.pl
www.studiaagrozut.edu.pl
www.facebook.com/wksir/

ROLNIKU-PRZEDSIĘBIORCO!

Zachęcamy do umieszczania w naszym „Echu Zachodniopomorskiej Wsi...” swoich reklam! Docieramy jako bezpłatny miesięcznik do rolników, instytucji okołorolniczych, szkół i urzędów.

Szczegóły:

tel. 91 484 40 72, e-mail: izba@zir.pl

tel. 94 346 05 14, e-mail: koszalin@zir.pl

UWAGA!

ZAMÓW REKLAMĘ JUŻ TERAZ!